

Spis treści

1. Miednica kobieca	13
Budowa miednicy	13
Mięśnie kanału rodniego i budowa dna miednicy	18
Zewnętrzne wymiary miednicy	20
Wymiary kanału rodniego miednicy mniejszej	26
Typy miednic	30
Fizjologiczne odmiany miednicy kobiecej (wg Caldwell i Moloya)	30
Typy miednic nieprawidłowe	34
Kliniczna ocena miednicy	42
Ocena kształtu i wielkości główki płodu – cefalometria rtg	44
Ocena niewspółmierności porodowej	45
Położnicza diagnostyka rentgenowska	46
Ocena przestrzenna miednicy na podstawie zdjęć rtg	47
2. Kardiotokografia i elektrokardiografia w czasie ciąży i porodu ...	53
Monitorowanie częstości uderzeń serca płodu (USP)	53
Podstawowa częstość uderzeń serca płodu	54
Okresowe zmiany częstości uderzeń serca płodu	54
Kliniczne znaczenie zmian częstości uderzeń serca płodu	58
Elektrokardiografia płodowa	60
3. Ultrasonografia położnicza (USG)	62
Metoda impulsów i echa	63
Metoda Dopplera	63
Metoda ciągłej wiązki ultradźwięków	64
Działanie ultradźwięków na żywy organizm	67
4. Płód i noworodek	69
Rozwój, budowa i wymiary płodu	69
Zagrożenie płodu w ostatnich tygodniach ciąży i w czasie porodu	74
Niedotlenienie i zamartwica wewnątrzmaciczna płodu	74
Uraz mechaniczny	76
Umieralność okołoporodowa	78
Martwe urodzenia i zgony noworodków	78

5. Opieka położnicza w czasie ciąży	81
Porady dla młodych małżeństw	81
Poradnictwo genetyczne i diagnostyka prenatalna	81
Poradnictwo rodzinne	83
Przebieg wizyty przedciążowej	83
Przyrost masy ciała w czasie ciąży	84
Badania kobiety w czasie ciąży	85
Wywiad z kobietą ciężarną	88
Badanie ogólne kobiety ciężarnej	91
Badanie ginekologiczne	94
Następne badania kontrolne	95
Cięża ryzyka – cięża specjalnej troski	96
6. Prowadzenie porodu	101
Przyjęcie kobiety do szpitala – wywiad i badanie	101
Oznaki życia lub śmierci płodu	107
Przygotowanie kobiety rodzącej do porodu	108
Karta obserwacji porodu (partogram)	108
Okresy porodu	111
Usytuowanie płodu w macicy	113
Badanie zewnętrzne kobiety rodzącej	116
Badanie wewnętrzne kobiety rodzącej	119
Pozycja kobiety rodzącej w czasie porodu	121
Szkola rodzenia	123
Poród rodzinny	123
7. Poród w położeniu podłużnym główkowym	124
Ułożenia przygięciowe	124
Ułożenie potylicowe przednie	124
Mechanizm porodu główki	124
Mechanizm rodzenia się barków	127
Badanie położnicze w przebiegu porodu	128
Pomoc położnicza w okresie rodzenia się płodu	131
Najczęstsze błędy popełniane przy prowadzeniu porodu w ułożeniu potylicowym	135
Ułożenie potylicowe tylne	136
Przebieg porodu	136
Rozpoznanie w badaniu położniczym główki ustalonej w próżni lub w cieśni	137
Prowadzenie porodu w ułożeniu potylicowym tylnym	138
Najczęstsze błędy popełniane przy prowadzeniu porodu w ułożeniu potylicowym tylnym	139
8. Poród w ułożeniach odgięciowych płodu	140
Ułożenie wierzchołkowe	140
Przebieg porodu	141
Rozpoznanie w badaniu położniczym	141

Ułożenie ciemieniowe	143
Przebieg porodu	144
Rozpoznanie w badaniu położniczym	144
Ułożenie czołowe	145
Przebieg porodu	146
Rozpoznanie w badaniu położniczym	146
Ułożenie twarzowe	148
Przebieg porodu	148
Rozpoznanie w badaniu położniczym	149
Prowadzenie porodu w ułożeniach odgięciowych	151
9. Poród w innych nieprawidłowych ułożeniach główki płodu	152
Nieosiowe wstawianie się główki (asynklytizm)	152
Asynklytizm przedni	153
Asynklytizm tylny	153
Wysokie proste ustawienie główki	154
Mechanizm porodu	155
Badanie położnicze główki ustalonej we wchodzie	155
Postępowanie położnicze	155
Niskie poprzeczne ustawienie główki (zwrot niedokonany)	156
Badanie położnicze wewnętrzne	157
Postępowanie położnicze	157
Nadmierne zwroty główki	157
Nadmierny zwrot wewnętrzny	157
Nadmierny zwrot zewnętrzny	158
10. Poród w położeniach miednicowych płodu	159
Mechanizm porodu miednicowego	161
Położenie miednicowe zupełne i pośladowe	161
Przodowanie nóg lub kolanek płodu	163
Rozpoznanie w badaniu położniczym	164
11. Poród w położeniu poprzecznym płodu	167
Przebieg porodu w położeniu poprzecznym	169
Badanie położnicze przy położeniu poprzecznym płodu	170
Badanie położnicze przy położeniu poprzecznym zaniedbanym	171
Poród przez samoistne zwinienie się płodu w położeniu poprzecznym	171
12. Poród w przypadkach nieprawidłowej budowy miednicy	174
Poród w przypadku miednicy płaskiej	174
Mechanizm porodu w położeniu główkowym	174
Poród w przypadku miednicy ogólnie ścieśnionej	175
13. Poród bliźniaczy	177
Badanie położnicze zewnętrzne	179
Prowadzenie porodu bliźniaczego	179

Poród pierwszego bliźnięcia	179
Poród drugiego bliźnięcia	179
14. Poród z użyciem kleszczy	181
Budowa kleszczy	182
Warunki do nałożenia kleszczy	184
Wskazania do zabiegu kleszczowego	184
Technika wykonania zabiegu kleszczowego	186
Technika nałożenia kleszczy	187
Trakcja próbna	190
Trakcja właściwa	192
Zabiegi kleszczowe w różnych ułożeniach główki	194
Ułożenie potylicowe przednie	194
Ułożenie potylicowe tylne (zwrot nieprawidłowy)	196
Niskie poprzeczne ustawienie główki (zwrot niedokonany)	198
Ułożenia odgięciowe	199
15. Poród z użyciem próżniociągu położniczego	203
Budowa próżniociągu	203
Ogólne zasady użycia próżniociągu	204
Wskazania do założenia próżniociągu	205
Warunki do założenia próżniociągu	206
Technika wykonania zabiegu	206
16. Zabiegi w położeniach miednicowych płodu	208
Pomoc ręczna	209
Pomoc ręczna według Brachta	209
Wytoczenie barków sposobem Lövsęta	211
Sposób urodzenia barków i rączek wahaniami Müllera	212
Uwolnienie rączek sposobem klasycznym	213
Uwolnienie zarzuconych rączek	214
Sposoby rodzenia główki płodu przy położeniu miednicowym	214
Rodzenie główki sposobem Veita-Smelliego	215
Rodzenie główki sposobem Wieganda-Martina-Winckela	217
Ręczne wydobycie płodu	218
Wykonanie ręcznego wydobycia płodu	220
17. Obroty położnicze	225
Obrót zewnętrzny	225
Wykonanie zabiegu	226
Obrót wewnętrzny (na nóżkę) przy pełnym rozwarciu	227
Wykonanie zabiegu	227
Obrót wewnętrzny na nóżkę przy niepełnym rozwarciu	
– Braxtona Hicksa	231
Wykonanie zabiegu	231

18. Inne zabiegi położnicze	234
Poród z użyciem wziernika	234
Uwolnienie barku przy niewspółmierności barkowej	235
Amnioskopia	236
Wznecanie czynności porodowej – indukcja porodu i stymulacja czynności porodowej	238
Przebicie pęcherza płodowego (amniocenteza, amniotomia)	240
19. Operacje pomniejszające objętość płodu	242
20. Zszycie naciętego krocza oraz innych obrażeń porodowych	244
Nacięcie krocza	244
Zszycie naciętego krocza	245
Zszycie pęknięcia części pochwowej	247
Zszycie pęknięcia pochwy	247
Zszycie pęknięcia krocza	248
21. Postępowanie w krwotokach	250
Krwotok w trzecim okresie porodu	250
Postępowanie przy krwawieniu powyżej 500 ml w atonii macicy	251
Masaż macicy i wyciśnięcie skrzepów	251
Wyciśnięcie łożyska sposobem Credègo	251
Ręczne oddzielenie i wydobycie łożyska	253
Krwotok w okresie poporodowym	254
Kontrola jamy macicy tępą łyżką	255
Tamponowanie macicy	256
Założenie tępych zacisków na okolice przymacicz	256
22. Cięcie cesarskie	257
Wskazania do cięcia cesarskiego	259
Warunki	260
Opis operacji	260
Skorowidz	263